Yargıtay 3. HD E.2026/221 K.2026/4107 (25.06.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

3. Hukuk Dairesi 2026/221 E. , 2026/4107 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 46. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/2126 E., 2025/1432 K.

İLK DERECE MAHKEMESİ : İstanbul Anadolu 4. Tüketici Mahkemesi

SAYISI : 2023/343 E., 2024/399 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili ve dahili davalı ... A.Ş. vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı asil; davalı ... A.Ş.den 29.08.2018 tarihinde dava konusu ... marka, ... model aracı satın aldığını, aracı aldığı günden bu yana sürekli sıkıntılar yaşadığını, bazen geri geri giderken araçtan gıcırtı sesi geldiğini ve yakıt göstergesinde de sıkıntılar olduğunu, start-stop'un bazen kendi kendine devre dışı kaldığını, aracın amortisörlerinin tam olarak çalışmadığını ve aracın marşı geç aldığını, dava konusu araç engelli aracı olduğundan araçtaki gaz ve freni elle kullandığını, araçta yapılan son işlemden sonra araç 80-90 km hızla giderken sağa sola kaydığını, aracın fren balataları değiştirilmesine rağmen halen sorunun devam ettiğini, arızaların her tamirden sonra devam ettiğini, her arıza sonunda aracın serviste bekletildiğini ve bu durum 6 defa tekrarlamasına rağmen sorunun giderilemediğini ileri sürerek; dava konusu aracın ücretsiz olarak aynı marka ve aynı tipte yenisi ile değiştirilmesini talep etmiş, 25.09.2019 tarihli dilekçesiyle, dava konusu aracın ithalatçısının da davaya davalı olarak katılmasını talep etmiştir.

II. CEVAP

1.Davalı ... A.Ş. vekili; misli ile değişim talebinden müvekkili satıcı bayinin sorumlu olmadığını, müvekkili hakkında davanın husumetten reddedilmesi gerektiğini, husumetin ithalatçı şirkete yöneltilmesi gerektiğini, dava konusu araçta herhangi bir ayıp bulunmadığının teknik servisçe tespit edildiğini, bazen geri vitese takıldığında araçtan ses geldiğinin anlaşıldığını, bununla ilgili tüm parçaların garanti kapsamında yenisiyle değiştirildiğini, aracın kullanımını etkileyen bir problem bulunmadığını, araç engelli aparatı ile kullanılan muafiyetli araç olduğundan aracın misli ile değişiminin müvekkili şirket bakımından orantısız güçlükleri beraberinde getireceğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

2.Dahili davalı ... A.Ş. vekili; dava konusu araçta üretimden kaynaklı hiçbir problem olmadığını, araç engelli aparatı ile kullanılan muafiyetli araç olduğundan aracın misli ile değişiminin müvekkili şirket bakımından orantısız güçlükleri beraberinde getireceğini savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; alınan bilirkişi raporu ile, var olduğu tespit olunan gizli ayıbın araçta değer düşüklüğüne sebep olduğu, değer kaybının nispi metot yöntemiyle 9.371,51 TL olacağı, araçtaki arızanın halen devam ettiği,

arızaların giderilebilir olduğu, arıza giderme bedelinin dava tarihi itibarıyla 23.200,00 TL olarak hesap edildiği, tarafların hak-yarar dengesi, davacının aracı satın aldığı tarih ile dava tarihindeki değerler nazara alındığında aracın misli ile değişim talebinin yerinde görüldüğü gerekçesiyle; davanın kabulü ile dava konusu aracın ayıpsız mislinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, davacı elinde bulunan aracın ari şekilde davalıya iadesine, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 24. maddesinin infaz aşamasında dikkate alınmasına karar verilmiş; karara karşı, davalılar vekilleri istinaf başvurusunda bulunmuşlardır.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; gerek nispi metoda göre hesaplanan değer kaybı, gerekse dava konusu araçtaki ayıpların onarım ile giderilmesinin mümkün oluşu ve onarım bedelinin seviyesi nazara alındığında, dava konusu aracın onarımı mümkün parçalarında oluşan giderilebilir bir arıza nedeni ile dava konusu aracın ayıpsız misli ile değişimine karar verilmesinin 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 11/3 maddesinde düzenlenen orantılılık ilkesine aykırı olacağı, bu nedenle taraflar arasındaki hak ve nesafet dengesi de gözetilmek suretiyle, ücretsiz onarıma karar verilmesi gerekirken misli ile değişime karar verilmesinin yerinde görülmediği gerekçesiyle; davalıların istinaf başvurularının kabulüne, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, yeniden hüküm kurularak, davacının dava konusu aracın ayıpsız misli ile değiştirilmesine yönelik davasının reddine, dava konusu araçta mevcut start-stop aksamı,

ön disk ve balata değişimi ve rot, balans ve fonksiyon kontrolüne dair arızaların davalılar müştereken ve müteselsilen sorumlu olmak ve tüm onarım masrafları davalılara ait olmak üzere davalılar tarafından ücretsiz olarak onarılmasına karar verilmiş; karara karşı, davacı vekili ve dahili davalı ... A.Ş. vekili temyiz isteminde bulunmuşlardır.

V.TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

1.Davacı vekili; dosyaya sunulan bilirkişi raporlarıyla da sabit olduğu üzere 7-8 kez tamire götürülmüş bir aracın onarımının mümkün olmadığının açık olduğunu, bu sebeple verilen kararın müvekkilinin mağduriyetine sebep olmaktan öteye geçmediğini ileri sürerek, kararın bozulmasını talep etmiştir.

2.Dahili davalı ... A.Ş. vekili; hükme esas alınan ek raporların eksik inceleme ve yetersiz araştırma sonucunda tanzim edildiğini, dava konusu araçta üretimden kaynaklı bir ayıp bulunmadığını, dava konusu aracın halihazırda kullanıldığını ve araçtan beklenen menfaatin sağlandığını, Mahkemece misli ile değişim talebi reddedilmesine rağmen vekalet ücretine hükmedilmemesinin doğru olmadığını ileri sürerek, kararın bozulmasını talep etmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacı tüketicinin sıfır kilometre olarak satın aldığı aracın imalattan kaynaklı ayıplı olduğu iddiasıyla ayıpsız misliyle değiştirilmesi istemine ilişkindir.

1.Zorunlu dava arkadaşlığı, ilke olarak kanunlarda özel olarak düzenlenmiştir. Gerek maddi bakımdan gerek şekli bakımından birden fazla kişinin birlikte dava açması veya dava edilmesi zorunlu değilse, dava arkadaşlığı mecburi değildir.

Davalı ile dahili davalı şirket 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 57. maddesindeki düzenleme gereği ihtiyari dava arkadaşı olup, davalı ..... A.Ş. yönünden ihbar yoluyla veya dahili davalı gösterilerek dava ikame olunamaz.

6100 sayılı Kanunda; nasıl, kimin tarafından, kime karşı, hangi hukuki sebebe dayalı dava açılacağı düzenlenmiştir. Sorumlulardan biri aleyhine dava açıldıktan sonra diğer sorumluya dava ihbar edilmek suretiyle davaya dahil edilerek hakkında karar verilemez. Açıklanan

hususlar gözönünde bulundurulmadan yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır. Ancak, dava harcının ikmali halinde müstakil bir dava olarak esasa kaydı suretiyle davanın ikamesi için bir engel de yoktur (Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 20.10.1987 tarihli ve 600 E-10095 K. sayılı kararı).

Hakkında usulüne uygun biçimde açılmış bir dava bulunmadığı ve davada taraf olmadığı anlaşılan dahili davalı ... A.Ş. hakkında, Mahkemece, adı geçenin sorumluluğuna ilişkin yazılı şekilde karar verilmiş olması bozmayı gerektirmiştir.

2. Somut olayda; davacı tarafından 29.08.2018 tarihinde satın alınan aracın 3.315 km'de iken 17.01.2019 tarihinde arızalanarak davalıya teslim edildiği, bilahare aracın yedi ay içerisinde müteaddit tarihlerde 9 defa daha arızalanarak davalıya teslim edildiği anlaşılmıştır. Aracın satın alındığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde geç marş alma, çekiş düşmesi, gıcırtı sesi gelmesi, start-stop'un devre dışı kalması sorunlarıyla birkaç defa servise başvurulduğu, 28.04.2019 tarihinde aracın ön fren balataları, 01.07.2019 tarihinde ön fren diskleri ve 05.08.2019 tarihinde ön disk ve fren balatalarının değiştirildiği görülmüştür.

Araçtaki arızaların sürekli olarak tekrarlandığı, davalının müdahalesine rağmen giderilemediği, henüz yeni satın alınan aracın fren balata-disklerinin değiştiği ve sorunun yetkili servis tarafından çözülemeyip devam ettiği dikkate alındığında, araçtan istenen randımanın alınamadığı anlaşılmış olup, alınan bilirkişi raporlarında söz konusu giderilemeyen arızaların gizli ayıptan kaynaklandığı ve kullanıcı hatasının söz konusu olmadığı belirtilmiştir.

O halde Bölge Adliye Mahkemesince; denetime açık ve hüküm kurmaya elverişli bilirkişi raporlarında, araçtaki ayıbın gizli ayıp niteliğinde olup kullanıcı hatasına dayanmadığının tespit edildiği, ispat yükünün yani araçta ayıp bulunmadığını ispat yükünün davalı tarafa ait olduğu, araçtaki arızaların halen devam ettiği, sıfır kilometre araçtan beklenen faydanın elde edilemediği, davacı tüketicinin aracı mevcut ayıpları ile kabul etmeye zorlanamayacağı ve araca olan güvenin sarsılması da birlikte değerlendirildiğinde, davacının seçimlik hakkını misli ile değişim şeklinde kullanmasının hakkaniyete, taraflar arasındaki hak ve menfaatler dengesine de uygun olduğu gözetilerek sonucuna uygun bir karar verilmesi gerekirken, yanılgılı değerlendirme ile aracın davalılar tarafından ücretsiz onarımına karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Bölge Adliye Mahkemesi kararının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 371/1 maddesi uyarınca BOZULMASINA,

Davacı tüketici harçtan muaf olduğundan peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde iadesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde temyiz eden dahili davalıya iadesine,

Dosyanın kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

25.06.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.